

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	
Стара Загора	
Вх. № 936	д. №
Получено на 02.03	2023г.

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

От Проф. д-р Валентин Стефанов Говедарски, дм

Катедра по „Сърдечно - съдова хирургия“, Медицински Университет - гр.
София

Клиника по съдова хирургия и ангиология УМБАЛ „Проф. д-р
Александър Чирков“, гр. София

Катедра по „Сърдечно - съдова хирургия“, Медицински Университет - гр.
София

Клиника по съдова хирургия и ангиология УМБАЛ „Проф. д-р
Александър Чирков“, гр. София

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „Доктор“,

професионално направление 7.1. Медицина, Докторска програма
„Съдова хирургия“

Редовен докторант: д-р Лефтер Насто

Катедра “Специална хирургия”

Медицински факултет, Тракийски университет – гр. Стара Загора

Тема: „КЪСНИ ЕМБОЛИИ И ЕМБОЛЕКТОМИИ“

Научен ръководител: Проф. д-р Таньо Манолов Кавръков, д.м.

Научен консултант: Проф. д-р Валентин Костантинов Василев, д.м.

Настоящата рецензия представям в качеството си на член на Научно жури, назначено със Заповед No.1268/13.04.2023г. на Ректора на Тракийски университет - Стара Загора - проф.д-р Д. Ярков и решение на Факултетен съвет на Медицински факултет (протокол No.3/05.04.2023г.) във връзка с процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ на **д-р Лефтер Насто** - редовен докторант, отчислен с право на защита по докторска програма **Съдова хирургия**, професионално направление **7.1, „Медицина“**, област на висше образование: **7. Здравеопазване и спорт** към Катедра „Специална хирургия, ортопедия и травматология“ - Медицински факултет, Тракийски университет - Стара Загора с научен ръководител Проф. д-р Таньо Манолов Кавръков, дм.

Тема на дисертационния труд **„Късни емболии и емболектомии“**.

Дисертационният труд е насочен за публична защита с решение на разширения катедрен съвет към Катедра „Специална хирургия, ортопедия и травматология“ - Медицински факултет, Тракийски университет - Стара Загора. На първото заседание на научното жури, проведено на 19.04.2023 г. съм определен да представя Рецензия. Същата е изработена на базата на представените документи по процедурата, които са в пълно съответствие с изискванията и са отлично подредени.

Кариерен профил на докторанта д-р Лефтер Насто

Лефтер Насто се дипломира с ОКС „Магистър - лекар“ през 2015 г: Медицински факултет - гр. Стара Загора. Специализира съдова хирургия в Клиниката по Съдова хирургия при УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович“ АД – Ст. Загора. Придобива специалност по съдова хирургия през 2020 г. Д-р Лефтер Насто последователно развива и усъвършенства своите професионални умения и квалификации с оперативна и ендоваскуларна

насоченост в областта на Съдовата хирургия. Владее английски и албански език.

Общо описание на дисертационния труд: Представеният за оценка дисертационен труд отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Съдържа 140 страници и включва всички раздели, определени в Правилника за развитието на академичния състав в Тракийски университет (литературен обзор; цел и задачи; материал и методи; резултати и обсъждане; изводи и заключения; приноси, библиография, свързани статии и участия в научни форуми).

Дисертационният труд е онагледен с 8 таблици и 31 фигури. Библиографията съдържа 145 литературни източници от които 1 на кирилица и 144 на латиница.

Темата на дисертационния труд: „Късни емболии и емболектомии” е актуална и особено значима в съдовата хирургия. **Литературният обзор** обхваща 53 страници от дисертацията, структуриран така, че да обхваща всестранно проблема, представен в 6 раздела, както следва: 1. Етиология; 2. Клиника; 3. Диагностика; 4. Лечение; 5. Следоперативна антикоагулация; 6. Следоперативни усложнения;

Обобщено: Обзорът отразява дълбоко познание на обсъжданите проблеми. Използваните литературни източници представляват научни публикации на чуждестранни и български изследователи, коректно цитирани. Давам положителна оценка на тази част от дисертационния труд, в която проличава: информираността на докторанта по изучавания проблем; умение за боравене с литературни източници; високо чувство за отговорност и коректност на цитирането.

Цел и задачи, материали и методи: са представени на 6 страници от дисертационния труд. Целта на дисертационния труд е формулирана точно и ясно: „Да анализира потенциала на самостоятелната късно изпълнена артериална емболектомия и да лансира необходимостта от допълнителни артериални реконструкции и манипулации като неразделен и допълващ етап от цялостния процес на поведение при късните

периферни артериални емболии“. Задачите, които изследователя си поставя, са 7 и са пряко свързани с постигане на изследователската цел.

Инструменти, материали и методи на проучването: д-р Лефтер Насто описва в последователността на горепосочените направления на изследователските задачи, задълбочено и с разбиране на съответните подходи и методики на изследване. Време и място на проучването, технически единици и критерии за включване и изключване в проучването са описани ясно. Те са насочени за постигане на целта и задачите. Изследването и проследяването е проведено в периода 2010 - 2022г. И са обхванати общо 474 пациенти, от които 305 с периферна артериална емболия нелекувана поне 12 часа от началото на симптомите, пациентите са на възраст между 41 и 96 години, от които 278 със значими коморбидитети предполагащи рискове от усложнение и/или летален изход.

Използваните диагностични, терапевтични, оперативни и статистически методи за обработка на клиничния материал са съвременни и адекватни, което осигурява необходимата достоверност на получените резултати.

Резултати от собственото проучване: Д-р Насто ги представя последователно, съответно на поставените задачи в следващите 34 страници от дисертационния труд. Тази част от дисертацията е добре подредена и онагледена с коректно представени резултати в табличен вид и цветни графични изображения. Изложението на резултатите е израз на умението на д-р Насто да борави коректно с данните от научното изследване, да прилага подходящите методи за анализ и да интерпретира задълбочено. Резултатите имат значима научна стойност; тъй като анализират оперативното и терапевтично поведение при несвоевременно лекуваните артериални емболии, показват възможностите на късно изпълнената артериална емболектомия и подчертават необходимостта от допълнителни по-големи артериални реконструкции като неразделна част от цялостния лечебен подход при тези пациенти.

Докторанта формулира също така Препоръки и насоки , представени в 11 пункта, при несвоевременно лекувана периферна артериална емболия и придружаващ тежко протичащ КОВИД-19, описаните

насоки освен за съдовата хирургия имат интердисциплинарна значимост по отношение подобряване на подходите и стратегиите за поведение и профилактика при тези пациенти.

В същия контекст оценявам следващата част от дисертационния труд: **Обсъждане**, разработена на 6 страници от дисертацията.

Следват **Изводи и приноси**: Д-р Насто формулира 9 извода и 5 приноса. Приемам ги по начина, по който са представени от докторанта. Смятам, че така представени, приносите максимално синтезират същността на този дисертационен труд, осветляващ важни аспекти на изследвания проблем - потенциала на късно изпълнената артериална емболектомия, както и периперитивни и постоперативни проблеми и усложнения при закъсняла диагностика и лечение на периферните артериални емболии.

Публикации във връзка с дисертационния труд: Във връзка с дисертационния труд д-р Лефтер Насто представя 6 пълнотекстови публикации в български и чуждестранни периодични научни издания ("Science & Technologies", "Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences", "European Scientific Journal", списание МД и др.).

Авторефератът е разработен на 60 страници, правилно структуриран, съдържа основните резултати от научното проучване, списък на свързаните с дисертационния труд публикации и участия в научни форуми, резюме на английски език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Давам цялостна положителна оценка на представения от д-р Лефтер Насто -редовен докторант, отчислен с право на защита по докторска програма Съдова хирургия, професионално направление 7.1, „Медицина“, област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт към Катедра „Специална Хирургия, ортопедия и травматология“ - Медицински факултет, Тракийски университет - Стара Загора дисертационен труд на тема: „Късни емболии и емболектомии“.

Дисертационният труд съдържа научно-теоретични, методологични и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗР АСРБ), Правилника за прилагане на ЗР АСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Тракийски университет - Стара Загора.

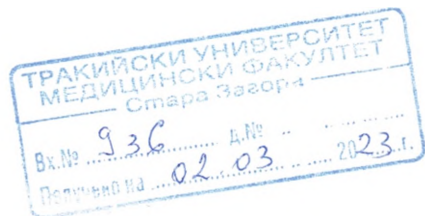
Давам своя положителен вот „ДА” и препоръчвам на членовете на Уважаемото научно жури да гласуват за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” на д-р Лефтер Насто по научната специалност „Съдова хирургия”, професионално направление 7.1 „Медицина” от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

26.04.2023г

Гр.София

проф. д-р Валентин Стефанов Говедарски, дм

REVIEW

by

Prof. Valentin Stefanov Govedarski , MD, PhD

Medical University - Sofia, Bulgaria

Head of Vascular and Endovascular Clinic - University Hospital "Prof. Alexander Chirkov MD, PhD" - Sofia

Subject: PhD thesis in the scientific specialty of "Vascular surgery" at the Faculty of Medicine of Trakia University.

Author of the PhD Thesis: Lefter Nasto

PhD Thesis topic: "Late embolism and embolectomies"

Scientific supervisors: Prof. Tanyo Manolov Kavrakov MD, PhD.

I present this review in my capacity as a member of the Scientific Jury appointed by Order No. 1268/13.04.2023. of the Rector of Trakia University - Stara Zagora - Prof. D. Yarkov MD and decision of the Faculty of Medicine Council (protocol No. 3/05.04.2023) in connection with the procedure for the defense of the PhD work for the acquisition of educational and scientific PhD degree of Lefter Nasto MD, a fulltime doctoral student, awarded with the right to defense in the doctoral program Vascular surgery, professional direction 7.1 "Medicine", field of higher education: 7. Healthcare and sports at the Department "Special surgery, orthopedics and traumatology" - Faculty of Medicine, Trakia University - Stara Zagora with research advisor Prof. Tanyo Manolov Kavrakov, MD, PhD.

Topic of the dissertation "**Late embolism and embolectomies**".

The dissertation work is directed for public defense by decision of the extended council at the Department of "Special Surgery, Orthopedics and Traumatology" - Faculty of Medicine, Trakia University - Stara Zagora. At the first meeting of the scientific jury, held on 19.04.2023, I have been appointed to present a Review. It was prepared on the basis of the submitted documents under the procedure, which are in full compliance with the requirements and are perfectly arranged.

Career profile of PhD candidate Dr. Lefter Nasto

Lefter Nasto graduated in 2015 in Faculty of Medicine - Stara Zagora obtaining the educational and qualification degree of Master of Science in Medicine.

Lefter Nasto MD held residency in vascular surgery at the Vascular Surgery Clinic at University Hospital "Prof. Stoyan Kirkovich MD" - St. Zagora. He acquires specialty in vascular surgery in 2020.

Lefter Nasto, MD consistently develops and improves his professional skills and qualifications with an operative and endovascular focus in the field of Vascular Surgery. He speaks english and albanian language.

General description of the PhD: The dissertation submitted for evaluation meets the specified requirements.. It contains 140 pages and includes all the sections defined in the Regulations for the Development of the Academic Staff at Trakia University (literature review; aim and objectives; material and methods; results and discussion; conclusions and contributions, bibliography, related articles and participation in scientific forums).

The dissertation is illustrated with 8 tables and 31 figures. The bibliography contains 145 literary sources of which 1 in Cyrillic and 144 in Latin.

The topic of the thesis: "Late embolisms and embolectomies" is current and particularly significant in vascular surgery. The literature review covers 53 pages of the dissertation, structured to comprehensively cover the problem, presented in 6 sections as follows: 1. Etiology; 2. Clinic; 3. Diagnosis; 4. Treatment; 5. Postoperative anticoagulation; 6. Postoperative complications;. Summary: The overview reflects a deep knowledge of the discussed issues. The used literature sources are scientific publications of foreign and bulgarian researchers, correctly cited.

Aim, tasks, materials and methods: are presented on 6 pages of the dissertation work. The aim of the PhD work is precisely and clearly formulated: "To analyze the potential of late arterial embolectomy and to emphasize the need for additional arterial reconstructions and manipulations as complementary part of the overall process of behavior in late peripheral arterial embolism".

The tasks that the researcher sets are 7 and are directly related to achieving the research goal.

Research tools, materials and methods: Lefter Nasto MD, describes in the sequence of the above directions of the research tasks, in depth and with an understanding of the relevant research approaches and methods. Time and place of the study, technical units and criteria for inclusion and exclusion in the study are clearly described, aimed at achieving the goal and tasks.

The research and follow-up was carried out in the period 2010 - 2022. And a total of 474 patients were included, of which 305 with peripheral arterial embolism untreated for at least 12 hours from the onset of symptoms, the patients were aged between 41 and 96 years, of which 278 with significant comorbidities suggesting risks of complication and/or lethal outcome.

The used diagnostic, therapeutic, operational and statistical methods for processing the clinical material are adequate, which ensures the necessary reliability of the obtained results.

Results: Nasto MD, presents them in sequence, according to the tasks set in the next 34 pages of the dissertation work. This part of the thesis is well organized and illustrated with correctly presented results in tabular form and graphics. The presentation of the results is an expression of Nasto's MD ability to correctly handle the data from the scientific research, to apply the appropriate methods of analysis in depth. The results have a significant scientific value; as they analyze the operative and therapeutic behavior of untimely treated arterial emboli, demonstrate the possibilities of late arterial embolectomy, and emphasize the need for additional larger arterial reconstructions as a part of the overall treatment approach in these patients. The doctoral student also formulated Recommendations and guidelines, presented in 11 points, in the case of untimely treated peripheral arterial embolism and severe COVID-19, the described guidelines, in addition to vascular surgery, have interdisciplinary significance in terms of improving approaches and strategies for behavior and prevention in these patients.

Discussion: developed in 6 pages of the PhD work. Following are Conclusions and Contributions: Nasto MD, formulated 9 conclusions and 5 contributions. I take them as presented by the PhD student. I believe that the contributions presented in this way maximally synthesize the essence of this dissertation, illuminating important aspects of the studied problem - the potential of late arterial embolectomy, as well as intra and postoperative problems and complications in late diagnosis and treatment of peripheral arterial embolism.

Publications associated with the dissertation work: Nasto MD, presents 6 full-text publications in bulgarian and foreign scientific journals ("Science & Technologies", "Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences", "European Scientific Journal" , magazine MD etc.).

The abstract is developed on 60 pages, properly structured, contains the main results of the scientific research, a list of publications related to the dissertation work and participation in scientific forums, a summary in English. I give an overall positive assessment to the presented by Lefter Nasto MD a fulltime doctoral student, awarded with the right to defense in the doctoral program Vascular surgery, professional direction 7.1 "Medicine", field of your education:

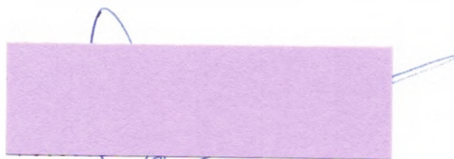
7. Health care and sports at the Department "Special Surgery, Orthopedics and Traumatology" - Faculty of Medicine, University of Trakia - Stara Zagora topic of dissertation: "Late embolism and embolectomies".

The dissertation contains scientific-theoretical, methodological and applied results, which represent an original contribution to science and meet all the requirements.

I express my positive vote and recommend to the members of the Scientific Jury to vote for awarding the educational and scientific PhD degree to Lefter Nasto MD, in the scientific specialty "Vascular Surgery", professional direction 7.1 "Medicine" from the field of higher education 7. Health care and sports.

26.04.2023

Sofia

A rectangular area of the document is redacted with a solid purple color, obscuring the signature of the professor.

Prof. Valentin Stefanov Govedarski ,MD,PhD